

Ogsaa af den Grand vil jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Saaledes som Sagen ligger for mig, kan jeg ikke se bedre, end at alt taler for, at vi gaa ind paa det forelagte Lovforslag snarest muligt. Der er ikke saa lang Tid at løbe paa, og jeg kunde godt anbefale, at Forslaget gik igennem Tinget uden Udvalgsbehandling. Imidlertid ved jeg, at det fra andre Sider her i Tinget ønskes, at Sagen bliver prøvet i et Udvalg, og jeg skal derfor heller ikke have noget imod at foreslaa et saadant, naar Forhandlingen er til Ende. Kun maa jeg meget henstille, at Udvalget arbejder hurtigt, saa at Sagen hurtigt kan gaa gennem Tinget, gaa op til det andet Ting og blive færdig i saa betimelig Tid, at der ikke opstaar Vanskeligheder for at faa Laanet optaget. Jeg gaar ud fra — jeg kan ikke finde det i Anmærkningerne —, at Laanet, naar det optages, udbetales under eet til Finansministeriet, og at det ikke bliver Genstand for ratevis Udbetaling.

Jeg skal dermed slutte, idet jeg, som sagt, anbefaler Lovforslaget om Optagelse af et Statslaan til Vedtagelse.

Zahle: Det var et meget interessant Foredrag, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) holdt. Naar det ærede Medlem anførte, at en tidligere Periode havde været endnu værre for vort Land end den, vi have gennemlevet i det sidste Aar og efter min Mening endnu staa i, og som Eksempel derpaa anførte, at man den Gang havde været oppe paa en Diskonto af 9 pCt., skal jeg dertil sige, at københavnske Forretningsmænd i de sidste Par Aar gentagne Gange, naar alle Provisioner medregnes, have i deres Krediter i en ret lang Periode maattet yde endog rigelig 9 pCt., hvilket selvfølgelig er en Udpumpning af Forretningslivet af allerførstigste Natur. Om der i de danske Provinser har været noget lempeligere Vilkaar, skal jeg ikke kunne afgøre, men man har vist til Tider været lige saa højt oppe mange Steder i Provinserne som her i København. Denne enorme Depression af Forretningslivet kan man naturligvis meget vel benytte som Argument for, at Staten skal gøre et stort Laan. Jeg ser meget vel, hvilken overordentlig Styrke der ligger i et saadant Argument. Folk ville være tilbøjelige til at tro, at naar Staten laaner en hel Del Millioner, kommer der mange Penge paa Markedet, saa bliver

Diskontoen lavere, og Forretningslivet rejser sig op igen fra den bøjede Stilling, det har været tvunget i. Det er dog noget tvivlsomt, om det er ganske rigtigt ved saadanne kunstige Stimulanser at søge at rejse Forretningslivet igen, og naar Forholdet er det, at ikke alene Forretningslivet er i en Depressionstilstand, men at Staten ogsaa selv med Hensyn til sin finansielle Stilling synes at befinde sig i en meget alvorlig Depressionstilstand, er det dog et Spørgsmaal, om man ikke fra Statens Side først og fremmest bør have Øjet fæstet paa sine egne Anliggender og tage det forstandige Hensyn, at man ikke stifter større Laan, end det er nødvendigt.

Nu er det for saa vidt et højt uheldigt Tidspunkt, vi drøfte dette Statslaan-spørgsmaal paa, som vi i dette Øjeblik sidde inde med overordentlig faa Oplysninger om vor finansielle Tilstand, og den højtærede Finansministers Tale i Gaar gav ikke megen Klarhed over vor finansielle Stilling. I Oktober Maaned staa man med et lige aflagt Statsregnskab og kan altsaa se, hvordan den Periode, som Statsregnskabet omfatter, virkelig er forløben, og man staa med et Budget for den kommende Periode og kan have en nogenlunde begrundet Mening om, hvordan det vil gaa i den kommende Periode. Hvad det sidste angaar, er Begrundelsen dog ikke meget omfattende, for det er en sørgelig Kendsgerning, som jeg tidligere har haft Lejlighed til omhyggelig at paa-vise i dette Ting, at de Oplysninger, som ledsage Budgetterne, for den allerstørste Parts Vedkommende ere ganske vildledende, men alligevel er det dog bedre, naar man staa i det Øjeblik, hvor man har paa en Gang Statsregnskab og Budget liggende for sig, i Stedet for som nu, hvor vi ikke have nogen af Delene.

Nu siges det ganske vist af den højtærede Finansminister og blev gentaget af det ærede Medlem fra Ringkøbing, at vi have ventet og forudset, at det vilde komme til et Statslaan, men det kan alligevel ikke nægtes, at denne Begæring om et Statslaan paa 40 Mill. Kr. kommer som en Overraskelse ikke alene for Vælgerne i al Almindelighed, men ogsaa for den allerstørste Part af dette Tings Medlemmer. Vi have ikke ventet, at vore finansielle Forhold havde udviklet sig saaledes, at det skulde være nødvendigt at gøre et stort Statslaan. Den 31. Marts 1908 stod vi med en Kassebeholdning paa 50 Mill. Kr., en ganske overordentlig stor Kassebeholdning. Det sidste, vi have set af